

Zadarmo

Noviny o živote Bratislavy,
jej mestských častí
a všetkých Bratislavčanov
vydáva NIVEL PLUS, s.r.o.
Vychádzajú dvakrát v mesiaci
v náklade 159 000 kusov.
Registrované na KÚ Bratislava
pod číslom 8/KÚB/248/13-8/98

Bratislavské Noviny

Pressburger Zeitung ~ Pozsonyi Újság

Redakcia:

Gorkého 6, Bratislava 811 01
Telefón a fax 5441 0028
www.bratislavskenoviny.sk
E-mail: redakcia@ba-noviny.sk
Vytlačila Concordia, s.r.o.
Do poštových schránok
bratislavských domácností
roznáša Surema, s.r.o.

Štvrtok 26. októbra 2000

Ročník III. ~ Číslo 20

Princ Charles na prechádzku v Starom Meste

BRATISLAVA

Hlavné mesto Slovenska navštívilo v uplynulých desiatich rokoch viacero členov najvýznamnejších európskych kráľovských rodín. Prvým európskym monarchom, ktorý sa do Bratislavy vráti po druhý raz, sa však stane Jeho kráľovská výsosť princ Charles z Walesu, ktorý Bratislavu naposledy navštívil 8. mája 1991 s nebohou manželkou princeznou Dianou.

Princ Charles príletí na Slovensko v stredu 1. novembra a väčšinu prvého dňa svojej dvojdňovej návštevy strávi na strednom Slovensku. Ani obyvatelia Bratislavy však nebudú o stretnutie s následníkom britského trónu ukrátení. V stredu 2. novembra medzi desiatou a jedenástou hodinou dopoludnia je v programe návštevy plánovaná pešia prechádzka bratislavským Starým Mestom. Jeho kráľovskú výsosť bude sprevádzať starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovský. Spoločne sa prejdu Hlavným námestím, Michalskou ulicou, Kapitulskou ulicou, pozerú si zvony v Konkatedrále sv. Martina, aby sa Panskou ulicou a Sedlárskou ulicou vrátili k Starej radnici. Bratislavčania budú môcť princa pozdraviť všade na tejto trase, ako aj na Primaciálnom námestí, kde ho privíta primátor Bratislavy Jozef Moravčík. (miv)

Zmeny v MHD počas sviatkov

BRATISLAVA

V súvislosti s nadchádzajúcim Sviatkom všetkých svätých a Pamiatkou zosnulých bude kvôli zvýšeným prepravným nárokom na bratislavské cintoríny od 28. októbra až do 1. novembra upravená premávka mestskej hromadnej dopravy v Bratislave.

V sobotu 28. októbra bude mimoriadne premávať linka č. 31 v čase zhruba od 11. do 18. hod. V nedeľu 29. októbra bude linka č. 31 premávať v upravenom čase premávky - taktiež asi od 11. do 18. hod. V stredu 1. novembra linka č. 31 nebude premávať. Linka č. 39 bude posilnená, bude premávať so skrátenými intervalmi medzi spojmi (asi 5 min). Linka č. 221 bude premávať približne od 10. do 18. hod z Hlavnej stanice k Cintorínu Ružinov a späť. Linka č. 222 bude premávať asi od 9.30 do 18.hod z Rajskej ulice k Cintorínu Ružinov a späť. Všetky ostatné linky budú 1. novembra premávať ako v nedeľu. Počas jesenných školských prázdnin v dňoch 30. a 31. októbra nebudú premávať linky č. 22, 55, 181, linky školskej dopravy a školské spoje vyznačené na cestovných poriadkoch. Ostatné linky budú premávať ako v pracovných dňoch. (brn)

Električky už nebudú jazdiť ponad hrobku bratislavských rabínov, ale novou trasou viac vľavo. FOTO Slavo Polanský

Električky pôjdu z tunela po novej trase

BRATISLAVA

V polovici septembra sa začali stavebné práce prestavby električkovej trate na križovatke Tunel - Nábřežie arm. gen. L. Svobodu. Rekonštrukcia súvisí so záchranou podzemnej hrobky bratislavského rabína Chatama Sofera. Ide o prekládku a rekonštrukciu električkovej trate, úpravu vozoviek a chodníkov, ako aj prekládku viacerých inžinierskych sietí. Stavebné práce by mali byť ukončené do konca novembra. Následkom týchto prác je uzavretá vozovka na Nábřeží L. Svobodu smerom od Nového mosta k PKO. Cestná premávka je presmerovaná do protismerného jazdného pásu. Električky číslo 1, 4, 12 premá-

vajú po svojich pôvodných trasách. Na obchádzkové trasy sú presmerované linky číslo 5 a 9. Zastávka električiek Tunel pre linky 5 a 9 bola obojsmerne zrušená a po dokončení stavby už nebude obnovená. Náhradu spojenia z Kapucinskej ulice tvoria autobusové linky číslo 31 a 39. Prekládku električkovej trate realizuje Dopravný podnik Bratislavy z rozpočtu mesta. Následná rekonštrukcia hrobky rabínov bude financovaná domácimi a svetovými židovskými organizáciami, na vyčistenie a zakonzervovanie náhrobkov ministerstvo kultúry vyčlenilo príspevok 400 000 korún z fondu Pro Slovakia. Podzemné mauzóleum tvorí 23 hrobov a 41 náhrobných kameňov na ploche 8x8

metrov. Ide o pozostatok židovského cintorína, ktorý sa tu kedysi rozprestieral a neskôr bol zničený. Okrem pozostatkov Chatama Sofera v ňom sú uchované aj pozostatky prapredkov filozofa Karola Marxa či básnika Heinricha Heineho. V roku 1923 sa pri návšteve Bratislavy v hrobke pomodlil Albert Einstein, vlni sa tam zastavila Hillary Clintonová. Chatam Sofer (vlastným menom Moše Schreiber) sa narodil 24. septembra 1762 vo Frankfurte nad Mohanom. Zomrel 3. októbra 1839 v Bratislave. Podľa židovského kalendára pripadlo výročie Soferovej smrti tento rok na 24. októbra, keď jeho hrobku navštívilo asi 700 ortodoxných Židov z celého sveta. (ado)

Dôstojnejšie miesto odpočinku rabínov

Prekládka električkovej trate pri tuneli by mala byť dokončená do 24. novembra. Na dôvody, prečo bolo nutné k tomu pristúpiť, sme sa spýtali predsedu Bratislavskej židovskej náboženskej obce Petra SALNERA.

- Chatam Sofer je najväčšou osobnosťou slovenského a pravdepodobne aj európskeho židovstva 19. a 20. storočia. Židovský cintorín, ktorý sa pôvodne rozprestieral až po Dunaj, bol úpravou brehov a neskôr výstavbou tunela úplne zničený a zostali z neho len hroby Chatama Sofera a ďalších rabínov. Ponad zvyšok cintorína, ponad tieto hroby boli položené koľajnice. Dlhé roky bolo našim cieľom a túžbou, aby Chatam Sofer a ostatní rabíni dostali dôstojnejšie miesto posledného odpočinku. Je to určitým spôsobom aj reakcia na vojnové udalosti, na to, že cintorín bol vlastne celý zlikvidovaný a pozostatky mŕtvych boli exhumované, čo je pre Židov veľmi neprijemná vec. Chcel by som sa preto poďakovať kompetent-

Naš rozhovor

ným za pochopenie. Ak by nedošlo k prekládke električkových koľajníc, v priebehu niekoľkých rokov by bola väčšina hrobov, ktoré sú z pieskovca, následkom otrasov zničených.

Uvažujete aj s rekonštrukciou hrobky?

- Áno. Nemôžeme to však robiť bezprostredne po ukončení prekládky, čo nás veľmi mrzí. Dôvodov je viacero. Jednak sa s prekládkou začalo neskôr, ako sme plánovali, jednak sme menili projekty našej časti, aby absolútne zodpovedali religióznym požiadavkám. A najmä prichádza zima, preto začneme až v marci. Chceme, aby to bolo hotové odo dneška do roka a do dňa, teda koncom októbra.

Plánujete hrobku Chatama Sofera po rekonštrukcii sprístupniť aj verejnosti?

- Prístupná verejnosti bola aj doteraz.

Nemala síce úradné hodiny od-do, ale ak si záujemcovia o návštevu hrobky dohodli na židovskej náboženskej obci termín návštevy, prišiel tam sprievodca a pustil ich dnu. Teraz to vzhľadom na rekonštrukciu neplatí, ale po dokončení chceme, aby bola hrobka opäť prístupná verejnosti. Akou formou to bude, to dnes ešte nevieme. Vychádzame z toho, že toto miesto má celobratislavský charakter - má význam pre tunajšiu židovskú komunitu aj pre mesto Bratislava. Máme preto záujem, aby obyvatelia Bratislavy mali možnosť oboznámiť sa s týmto miestom a jeho významom. Mal by tu vzniknúť dôstojný pamätník Chatama Sofera a ostatných rabínov, za ktorý sa Bratislava nebude musieť hanbiť. Bude ďalšou vstupenkou Slovenska do vyspelej Európy a významným pútnickým miestom, kde by sa každoročne v septembri pri príležitosti narodenín Chatama Sofera mali konať spomienkové stretnutia.

Zhováral sa Slavo Š. Polanský

Na železničnej stanici opravujú prvé nástupište

STARÉ MESTO

Na bratislavskej Hlavnej stanici sa siedmeho septembra začala rekonštrukcia prvého nástupišt'a. Ako nás informoval riaditeľ odboru práce s verejnosťou a hovorca Železníc SR Miloš Číkovský, rekonštrukcia, ktorá si vyžiada náklady 27 miliónov korún, potrvá do konca decembra.

V priebehu opravy takmer na 300 metrov dlhom nástupišti nahradia starú dlažbu novou, tzv. zámkovou (na ploche 1828 m²) a zároveň sa zrekonštruje aj kanalizácia. Súčasťou prác je aj výmena strešnej konštrukcie a jej nosných stĺpov a úplná obnova koľaje pri nástupišti. Počas celej rekonštrukcie je prvé nástupište vylúčené z prevádzky. Na otázku, či pri rekonštrukcii nedôjde k zničeniu historicky cenných architektonických prvkov stanice, M. Číkovský odpovedal záporne. Ako uviedol, tak ako každá iná stavba i rekonštrukcia nástupišt'a prešla riadnym schvaľovacím konaním, a preto je poškodenie historicky cenných architektonických prvkov vylúčené. (ver)

Cesty v Starom Meste nebude čistiť VEPOS

STARÉ MESTO

Po prvý raz od roku 1996 nebude počas nadchádzajúcej zimy zimnú údržbu všetkých komunikácií a verejných priestranstiev na území Starého Mesta zabezpečovať staromestský podnik verejnoprospešných služieb VEPOS. Primátor Jozef Moravčík sa rozhodol nepredĺžiť platnosť pôvodnej zmluvy so Starým Mestom o zabezpečení celoročného čistenia komunikácií I. a II. triedy. Za udržiavanie zjazdnosti hlavných ciest v centre mesta bude teda počas tejto zimy zodpovedný magistrát.

Pre VEPOS sa napriek tomu začína stav bdelosti od 15. novembra a potrvá do konca marca, ak počasie nebude chcieť inak. Zimná údržba bude v Starom Meste zabezpečená najmä mechanickým odhňaním snehu. Chemický posyp použijú len minimálne, najmä v kopcovitých terénoch a v prípade poľadovice. Na rozdiel od magistrátu, ktorý tohto roku z dôvodu šetrenia finančnými prostriedkami obmedzuje intervaly čistenia, pre VEPOS zostávajú v platnosti minuloročné normy. Podľa nich zásah sa musí začať v pracovnej dobe do 2 hodín od vyhlásenia niektorého z troch stupňov aktivity, v noci a v dňoch pracovného pokoja do 6 hodín. Čistenie musí skončiť do 24 hodín po spade snehu. Za schodnosť chodníkov zodpovedajú majitelia, nájomcovia alebo užívatelia priľahlých nehnuteľností. (miv)

Silvestrovská oslava bude opäť veľkolepá

STARÉ MESTO

Mestská časť Staré Mesto po minuločnom veľkom silvestrovskom programe v uliciach historického jadra pripravuje jeho tohtoročnú reprízu. Potvrdil nám to starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovský, ktorý ešte v januári vyhlásil, že po takom vydatenom projekte si jednoducho Staré Mesto nemôže dovoliť v ňom nepokračovať.

“Podarila sa nám spoločne vtedy veľká vec, v ktorú málokto veril: po mnohých rokoch rozpačitých silvestrovských nocí sme doslova vzkriesili tradíciu spoločných osláv príchodu nového roku v uliciach hlavného mesta. Dokázali sme naň v priebehu celého dňa prilákať okolo 70 tisíc návštevníkov, ktorí sa navyše perfektne a pritom veselo správali,” povedal Andrej Ďurkovský.

Pre všetkých, ktorým sa minulý rok oslavovala páčila, máme dobrú správu: už niekoľko mesiacov v tichosti, ale o to intenzívnejšie mestská časť Staré Mesto pripravuje Silvester 2000, ktorý bude vstupom Bratislavy do nového tisícročia. Pripravný tím pracuje na získavaní sponzorov, bez ktorých by sa podujatie nemohlo uskutočniť. Pri koncipovaní dramaturgie programu sa organizátori spoliehajú na osvedčených partnerov - občianske združenie Hlava 98 či agentúra ArtLines. A čo bude tvoriť program silvestrovských osláv? To starosta A. Ďurkovský nechcel prezradiť. “Určite uznáte, že by v tejto chvíli nebolo vhodné prezrádzať celý program, jeho hlavných účinkujúcich, alebo dokonca spôsob, akým na Hlavnom námestí vstúpime do nového roku. Program však opäť chceme rozdeliť do viacerých zón zábavy, pri ktorých budeme pamätať na strednú generáciu, ako aj na fanúšikov uličnej diskotéky. Veľkú úlohu zohrá tiež klzisko na Hviezdoslavovom námestí, ktoré bude dvakrát také veľké ako minulý rok,” povedal starosta. (brn)

Malý bazén je v prevádzke

NOVÉ MESTO

Správa telovýchovných a rekreačných zariadení mesta Bratislavy sprístupňuje od 28. októbra malý bazén plavárne na Pasienkoch.

Od soboty začne 25-m výučbový bazén Bratislavčanom ponúkať možnosť kúpania v sobotu od 11. do 19. hodiny a v nedeľu od 10. do 18. hodiny. Na Pasienkoch je okrem malého aj veľký 50-m bazén, ktorý je verejnosti prístupný denne ráno od šiestej do pol deviatej a večer medzi 19.30 a 22.00. Zaplávať sa dá aj medzi tým, avšak každý deň v inom čase, preto sa o presných hodinách musíte informovať v pokladni plavárne. (brn)

Veľké upratovanie

PETRŽALKÁ

Mestská časť Petržalka aj tento rok pripravila jesenné čistenie verejných priestranstiev a sídliskových priestorov. Počas štyroch etáp budú na 15 miestach umiestnené kontajnery, kam budú môcť obyvatelia vynášať veľko-rozmerný odpad.

Od 30.10. do 11.11. budú kontajnery na Hrobákovej, Osuského, Gessayovej, Bradáčovej, Mlynarovičovej, Ambroseho, Furdekovej, Nám. Hraničiarov, Lachovej, Mamateyovej, Bulíkovej, Sklodowskej ulici. (brn)

Budova NBS bude osvetlená menej ako dnes

STARÉ MESTO

Článok o novej budove Národnej banky Slovenska, ktorý sme uverejnili v predchádzajúcom vydaní novín, vyvolal neočakávane silnú reakciu čitateľov, bývajúcich najmä v blízkom okolí tejto, na bratislavské pomery, monumentálnej stavby.

Nová bratislavská dominanta sa pre mnohých stala trňom v oku najmä pre jej nočné osvetlenie, keď sa svieti na všetkých 33 poschodiach. Jedni sa sťažujú najmä na to, že ich silné svetlo ruší pri spánku, druhým zas nedá spať otázka, kto to nočné svietenie zaplatí. Ako nám povedal hovorca Národnej banky Slovenska Ján Onda, informácia, ktorá odznela v niektorých médiách, že ide o skúšobnú prevádzku

osvetlenia, nie je pravdivá. Hlavnou príčinou svietenia je nepretržitá 24-hodinová pracovná prevádzka na dokončovaní, resp. zariaďovaní budovy. Práve v týchto dňoch sa do novostavby NBS sťahuje nábytok do kancelárií na všetkých poschodiach. Len čo sa so zariaďovaním skončí, nebude dôvod, aby sa v kanceláriách celú noc svietilo. Podľa J. Ondu je však samozrejmé, že ani po dokončení a uvedení budovy do normálnej prevádzky nezostane tmavá. Jej vonkajšie osvetlenie bude riešené formou iluminácie - okrasného nasvietenia.

V súvislosti s dokončením stavby výškovej budovy NBS sme sa dozvedeli aj ďalšiu zaujímavú informáciu. Dom, ktorý stojí na rohu Mýtnej a

Školskej ulice pred vchodom do banky, budúci rok asanujú. Národná banka ho kúpila od pôvodného majiteľa a v súčasnosti sa čaká do 1. januára 2001 na ukončenie platnosti nájomných zmlúv, ktoré predchádzajúci majiteľ uzavrel s firmami, ktoré majú v budove kancelárie. Ako nám povedal Ján Onda, Národná banka chce vytvoriť priestor, aby mesto mohlo riešiť dopravnú situáciu v tejto časti mesta. Predstava NBS je postaviť tu komunikáciu, ktorá umožní odbočiť zo Školskej ulice na Mýtnu, čo súčasné dopravné značenie zakazuje. Okolie novostavby sa upravuje priebežne, veľká časť chodníkov je už pokrytá zámkovou dlažbou, vysadené sú stromy a postupne pribudne ďalšia zeleň. (mer)

Jeden takýto minibus maďarskej výroby stojí približne 3,7 milióna korún.

FOTO - DPB

Objavia sa v Bratislave nové minibusy?

BRATISLAVA

Dopravný podnik Bratislava mal v uplynulých dňoch odskúšať nový minibus, ktorý by perspektívne mohol využívať v menej dostupných častiach Bratislavy. Takými sú napríklad oblasť Mudroňovej, Kalvárie a pod Slávinom (ulice Šulekova - Timravina - Stará vinárska - Búdkova) v Starom Meste, oblasť Kramárov (Bárdošova ulica) v Novom Meste a oblasť Potočnej ulice v mestskej časti Rača.

Nový IKARUS E91 patrí do generácie najmenších vozidiel MHD. Jeho kapacita je 19 miest na sedenie, celkom sa doň vojde asi 50 cestujúcich. Je dlhý len 7,8

metrov, čo ho predurčuje na dopravnú obsluhu území s vnútromestskými komunikáciami a so zvlhým reliéfom, kde sa bežné autobusy s dĺžkou nad 11 metrov nedokážu bezpečne otáčať. Ostatné autobusy bratislavskej MHD totiž merajú 11-15 metrov, kľbové dokonca 18 metrov. Nové minibusy sú koncipované ako moderné nízkopodlažné vozidlá s výškou podlahy iba 35 centimetrov, čo podstatne uľahčuje cestujúcim nástup a výstup. Z tohto dôvodu minibus vyhovuje požiadavkám pre bezbariérový nástup a výstup osôb so zníženou pohyblivosťou.

Dopravný podnik Bratislavy má ponuku na nákup dvoch takýchto vozidiel,

ktorých cena je predbežne 150 tisíc dolárov za obe vozidlá. To je v prepočte asi 3,7 milióna korún za jedno vozidlo. DPB na ich kúpu nemá v súčasnosti prostriedky, preto sa spolieha na príspevok mestských častí, v ktorých by minibusy boli využiteľné. Starostovia Starého Mesta a Rače Andrej Ďurkovský a Pavol Bielik by takéto minibusy privítali. Zatiaľ nie jasné, či sa v rozpočtoch mestských častí nájdu prostriedky na ich nákup.

Prípadná kúpa týchto minibusov je po posúdení ich výhodnosti reálna najskôr v budúcom roku. Mesto a mestské časti tak pri príprave budúcoročných rozpočtov budú zvažovať aj túto možnosť. (brn)

Jesenné upratovanie Bratislavčania vítajú

V týchto dňoch sa v celej Bratislave organizuje jesenné upratovanie, v rámci ktorého niektoré mestské časti svojim obyvateľom poskytujú bezplatný odvoz odpadu, ktorý vzniká pri čistení spoločných priestorov a pivníc. Zaujímalo nás, ako túto službu vnímajú bratislavskí chodci.

Milan V., montér: Myslím si, že každému to príde vhod. Veď za leto sa toho bordelu nazbiera v každom dome až-až. Preto je dobré, že sa toho obyvateľa môžu zbaviť.

Roman R., podnikateľ: Je to síce fajn, ale problémom je malá kapacita kontajnerov, ktoré mesto poskytuje na odvoz smetí. Stačí ak máte na ulici alebo v dome jedného chytráka, ktorý si rekonštruoval byt a hneď je spoločný kontajner plný

Čo hovorí ulica

jeho odpadu. Myslím si, že na takýto stavebný odpad by to nemalo byť využívané.

Amália Z., učiteľka: Je to fajn, ale nechápe, prečo sa takéto kontajnery dávajú stále na tie isté ulice. Obyvatelia ostatných sú takto diskriminovaní a musia svoje smeti nosiť aj niekoľko blokov.

Katarína M., študentka: Ja som si nič také nevšimla. Nevieť ani či sa robia nejaké akcie na upratovanie okolia domov. Na to sú predsa verejnoprospešné práce, tak nech to robia tí, čo nemajú robotu.

Henrich D., dôchodca: Nie je to už to, čo to bývalo. Je ale dobré, že aj v dnešnej dobe dokáže mesto pre ľudí niečo urobiť a

pomôcť im zbaviť sa odpadu. Vždy je lepšie, ak sa to odvezie takto, ako keby to mali ľudia vyhadzovať na ulicu a medzi kriky. Ja síce veľa takého odpadu nemám, ale susedia to využívajú.

Margita W., úradníčka: Myslím si, že to je dobrý nápad. Je to na jar a aj na jeseň a každému sa to hodí, ak sa môže zbaviť odpadu z domácnosti alebo z pivníc. Všetci si to platíme na daniach. Chceli sme totiž nejaký odpad nechať odviezť v lete, ale za to by sme museli platiť navyše. Tak sme s tým radšej vydržali do jesene a teraz sa toho zbavíme. Tak to robia všetci.

Viera H., lekárka: Ja takúto možnosť vítam. Je to suťočne nič, čo ocenia všetci ľudia. Pri jesennom upratovaní máme totiž zrazu toľko zbytočných vecí, ktorých sa takto môžete zbaviť. (pol)

Garáže v centre zlepšia dopravné podmienky

NÁMESTIE SNP

Používanie osobného auta je jednou z najvýraznejších zmien, ktoré prinieslo 20. storočie. Autá sa stali súčasťou nášho každodenného života.

Existuje veľa činností, pri ktorých automobily zohrávajú nezastupiteľnú úlohu. Na druhej strane, existuje veľa mestských priestorov, kde je jazda autom nežiaduca, napr. tam, kde vozidlá neslúžia na dopravnú obsluhu. Vzhľadom na nedostatok priestoru najmä v centrách miest, kde sa pohybuje väčší počet vozidiel a predpokladá sa ich odstavenie, neustále sa prehľbuje konflikt medzi reálnou kapacitou a potrebami.

Najvhodnejším riešením pri regulácii automobilovej dopravy je kvalitná prevádzka verejnej hromadnej dopravy, s krátkou lehotou jazdy do centra a dostatočnou kapacitou. Tento stav je však pre Bratislavu, žiaľ, stále len perspektívou. Samospráva preto musí dobudovať potrebné kapacity statickej dopravy, ktoré budú slúžiť na parkovanie obyvateľov a návštevníkov centra mesta, ako aj opodstatnené potreby prevádzok úradov a organizácií.

K riešeniu akútneho nedostatku parkovacích možností v centre Bratislavy by malo prispieť aj vybudovanie podzemných parkovacích garáží v hornej časti Námestia SNP s kapacitou max. 500 miest. Tento priestor je dopravné napojený na trasu Hodžovo námestie - Suché Mýto. Pod Hurbanovým námestím je možné vybudovať ďalších 300 miest, najmä pre potreby strednodobého a dlhodobého státia zamestnancov organizácií a obyvateľov.

Súčasný dopyt po parkovacích miestach v centre Bratislavy je výrazne vyšší ako ponuka a v najbližšom období bude ešte vzrastať. Kapacita parkovísk a garáží je však limitovaná kapacitou vjazdu a najmä výjazdu vozidiel z napájacieho bodu na križovatke Suché Mýto - Hodžovo námestie.

Výhodou garáží v centre mesta so strednou kapacitou 300 - 500 miest je najmä pohodlie pri parkovaní vozidiel, dobrá dostupnosť k cieľu, eliminácia vplyvov počasia, zníženie hluku a exhalátov z jazdy vozidiel na povrchu a možnosť dlhodobého parkovania. Navrhované parkovacie miesta v spojení s obchodno-spoločenským komplexom posilnia životaschopnosť celého projektu revitalizácie Námestia SNP a dokážu zmierniť hlavné nevýhody podzemných garáží, t. j. vysoké stavebné náklady a dlhé obdobie návratnosti.

Nová parkovacia politika mestskej časti Bratislava - Staré Mesto počíta s vybudovaním nových garáží nielen pod Námestím SNP, ale aj v lokalitách Špitálska ulica, Dunajská ulica a Kollárovo námestie. K zlepšeniu dopravných podmienok v centre Bratislavy pomôžu vtedy, ak ich budú môcť plnohodnotne využívať nielen užívatelia bankových a administratívnych objektov, ale aj obyvatelia a návštevníci nových predajní a zariadení služieb či turistí.

Ing. Ján Morávek, CSc., Bratislavská parkovacia služba

Millenium Tower pripomenie prelom tisícročí

NOVÉ MESTO

Otvorenie Polus City Centra, naplánované na 22. novembra, sa nezadržateľne blíži. Asi 1000 pracovníkov intenzívne pripravuje prvý nákupno-zábavný komplex na Slovensku na uvedenie do prevádzky. Spolu s nákupným centrom úspešne napreduje aj výstavba 18-poschodovej administratívnej budovy, ktorá bude ukončená v marci budúceho roka. Táto budova dostala symbolické meno Millenium Tower, ktoré bude dlhé roky všetkým pripomínať, že ju stavali na prelome tisícročí.

Ako sme sa mohli počas akcie pre médiá presvedčiť aj na vlastné oči, vzhľad interiéru už pred otvorením veľa prezrádza o vnútornom štýle celého komplexu. Od hlavného vchodu - Rotundy - sa návštevníci budú môcť vybrať tromi smermi (uličkami), a to na prvom i druhom pos-

chodí. Pre lepšiu orientáciu bude každá ulička ladená v inej farbe: napravo od vchodu bude dominovať modrá, v strede červená a naľavo zelená.

V obrovskom nákupno-zábavnom centre vládne nepredstaviteľný pracovný ruch. Takmer každý z celkového počtu 130 nájomcov už začal s prípravou svojho obchodného priestoru. Niektorí nájomcovia už montujú regály a do hypermarketu Carrefour, ktorý je ešte väčší ako Carrefour v Petržalke, už navážajú tovar. V Polus City Centre dostanú príležitosť aj maloobchodníci, ktorí si nemôžu prenajať celú obchodnú plochu alebo ich tovar je sezónny a prenájom na celý rok by nebol efektívny. Pre nich je pripravený program špeciálnych prenájmov, ktorý spočíva v prenájme pohyblivých obchodných jednotiek (tzv. vozíkov) v rámci PCC.

Okrem hypermarketu Carrefour Bratislav-

čania v Polus City Centre nájdu obchody s elektronikou, športovým a módnym tovarom, ale aj ďalšie predajne a služby. Spoločnosť Ster Century v ôsmich špičkovovo vybavených kinosálach každý deň bude núkať širokú paletu filmov zo slovenskej i zahraničnej produkcie. Nebudú chýbať ani reštaurácie, cukrárne a kaviarne, ako aj šesť prevádzok rýchleho občerstvenia Food Court. Vyriešená je aj otázka parkovania - v podzemí bude 1150 parkovacích miest a na streche ďalších 600. Parkovanie bude bezplatné.

Nezanedbateľným prínosom tohto kolosu, ktorý má ambíciu stať sa novým centrom Bratislavy, je vytvorenie nových pracovných miest. Ako uviedol Richard M. Hay, zástupca investorskej firmy TriGránit Development Corporation, odhaduje sa, že po otvorení tu nájde prácu 850 až 1150 ľudí. **(lau)**

Merania žiarenia potvrdili obavy ľudí

STARÉ MESTO

V júli a auguste sa uskutočnila občianska petícia proti umiestneniu nového vysielacieho stožiaru jedného súkromného rádia na Murmanskej výšine v Bratislave. Proti umiestneniu vysielача medzi obytné budovy sa podpísalo 1353 občanov.

Nadácia Horský park na požiadanie občianskej iniciatívy Kalvária-Slavín, organizátora petície, sa obrátila na špecialistu - tvorcu Slovenskej technickej normy v danom obore - Jozefa Lagu, aby obavy ľudí objektivizoval meraním elektro-

magnetického poľa v oblasti Murmanskej výšiny (v okolí ulice Francúzskych partizánov).

Meranie skutočných parametrov elektromagnetického poľa bolo umožnené tým, že rádio Expres začalo - bez náležitostí požadovaných platnou vyhláškou - vysielat' zo starého stožiaru, nachádzajúceho sa na území Ekoiventu. merania jednoznačne preukázali, že vysielanie spôsobuje v okolí vysielача elektromagnetické žiarenie ohrozujúce ľudské zdravie, ktorého úroveň presahuje platnú vyhlášku. Hodnota povoleného žiarenia

je 2V/m. Merania objektívne preukázali, že žiarenie v okolí vysielача dosahuje 5,1 V/m (v mieste bydliska kuriča Ekoiventu) a v ďalších obytných domoch na ul. F. partizánov, na Baránku a na Majakovského ulici presahuje povolenú hodnotu. Výsledky objektívneho merania (ktoré si nezávisle objednalo u hygienika SR aj rádio Expres a dozvedelo sa približne rovnaké výsledky) potvrdzujú pôvodný názor občanov, že vysielачe nemožno umiestňovať do obývaných území.

Kamil Procházka, Nadácia Horský park

Bezpečnostné opatrenia sa opäť zopakujú

STARÉ MESTO

Za mimoriadnych bezpečnostných opatrení sa 24. októbra v Ústave na výkon väzby v Justičnom paláci začalo verejné zasadnutie senátu Najvyššieho súdu SR vo veci obžalovaného Mikuláša Černáka a spol.

Počas verejného zasadnutia s proklamovaným bossom podsvetia boli uzavreté tri priľahlé ulice - Justičná, Šoltésovej a Chorvátska. Na týchto uliciach nesmeli parkovať nijaké motorové vozidlá. Z Karadžičovej ulice mohli na Chorvátsku prísť len vozidlá označené ako zásobovanie. Polícia obyvateľov dotknutých ulíc vopred upozornila, aby pri sebe nosili osobné doklady. Na uliciach hliadkovali policajti ozbrojení samopalmi a brokovnicami, dianie v

okolí Justičného paláca sledoval aj krúžiaci poliacjaný vrtuľník.

Senát Najvyššieho súdu má rozhodnúť o odvolaní Černáka a spol. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý ho 28. januára tohto roku odsúdil za vraždu Poliaka Grzegorza Szymaneka a vydieranie podnikateľov Vladimíra R. a dnes už nebohého Mariána K. na 15 rokov odňatia slobody. Nepodmienečné tresty od dvoch do desiatich rokov krajský súd uložil aj ostatným obžalovaným. Ide o Miloša K., Jána K. a Vasiľa I., ktorí sú podobne ako Černák vo väzbe a Jozefa Š., Andreja A. a manželov Darinu a Pavla K., ktorí sú stíhaní na slobode. Obžalovaných bolo pôvodne deväť, ale Jaromíra Imriška v apríli tohto roku zastreli v Považskej Bystrici.

Bratislave chýba útulok pre bezdomovcov

STARÉ MESTO

Každému bezdomovcovi, ktorý o to požiada, alebo sa len jednoducho nebráni prijať pomoc, mestská časť Staré Mesto poskytuje primárnu starostlivosť. Podľa informácie Sone Dočolomanskej, vedúcej referátu podporných služieb staromestského miestneho úradu, v priebehu tohto roku mestská časť vyriešila 12 prípadov, väčšinou v spolupráci s občianskym združením „Domov pre každého“ na Ivánskej ceste, ktoré v súčasnosti prevádzkuje jediný celomestský útulok pre ľudí bez domova.

Naposledy sociálne oddelenie miestneho úradu našlo pre jednu bezdomovkyňu miesto v Domove dôchodcov na Podjavorinskej ulici. Niektoré iné prípady Staré Mesto vyriešilo umiestnením do ubytovne na Kopčianskej ulici, ktorú samo prevádzkuje (napr. obeť domáceho násillia, ktoré sa ocitli bez domova).

Vo všeobecnosti však platí, že k bezdomovcom je ťažké sa dostať a pomoc

väčšinou odmietajú. Preto Miestny úrad Bratislava - Staré Mesto spolupracuje s neziskovými organizáciami Odyseus a Prima. Sú to mladí streetworkeri, ktorí si vypracovali kontakt na bezdomovecké komunity a dokážu ich ľudsky osloviť. Jednou z najznámejších lokalít, kde sa bezdomovci počas celého roka zdržujú, je ťažko prístupné územie pod hradným kopcom. Podľa našich informácií tu žijú v poslednom čase dve približne päťnásťčlenné komunity bezdomovcov. Toto prostredie pozná aj Magdaléna Krugová, vedúca sociálneho oddelenia miestneho úradu, ktorá sa pred necelými dvomi rokmi pokúsila s tamojšou komunitou nadviazať kontakt. „V tom čase nebol medzi nimi ani jeden človek s posledným známym trvalým bydliskom alebo miestom narodenia v Bratislave - Starom Meste. Vôbec, medzi všetkými bezdomovcami a žobrajúcimi v Bratislave je len jediný zo Starého Mesta, asi jedna tretina pochádza z Bratislavy a viac ako 60 percent k nám

prišlo z iných krajov Slovenska,“ hovorí M. Krugová.

Aj z tohto dôvodu mestská časť Staré Mesto chce riešiť tento problém na svojom území v spolupráci s ostatnými mestskými časťami, magistrátom, ale aj s mestskou a štátnou políciou, Migračným úradom Ministerstva vnútra SR a mimovládnyimi neziskovými a charitatívnymi organizáciami. Zatiaľ sa k spolupráci prihlásila Bratislavská katolícka charita, ktorá v spolupráci s miestnym úradom zabezpečuje záujemcom výdaj stravy a možnosť základnej hygieny dvakrát týžde, ako aj Maltézska pomoc.

V septembri 1999 schválilo staromestské miestne zastupiteľstvo projekt výstavby útulku s možnosťou prenocovania, základných hygienických úkonov a výdaja stravy s kapacitou 120 - 150 miest. Problematiku resocializácie bezdomovcov by tiež výrazne posunulo dopredu zriadenie azylového domu pre tých bezdomovcov, ktorí si už našli zamestnanie, ale nemajú možnosť sami si nájsť ubytovanie. **(miv)**

Zastupiteľstvo bude rokovať aj o zóne 30

STARÉ MESTO

Do konca roku 2000 bude mať samospráva mestskej časti Staré Mesto ešte dve zasadnutia svojich najvyšších volených orgánov. Najskôr sa na svojom rokovaní zišla v utorok 24. októbra t. r. miestna rada, o týždeň neskôr 31. októbra budú rokovať aj poslanci miestneho zastupiteľstva.

Poslanci sa budú zaoberať tromi územno-plánovacími dokumentáciami. Na schválenie je predložená urbanistická štúdia pre Námestie slobody, aktualizácia územného plánu v zóne Slavín v súvislosti s výstavbou budovy veľvyslanectva Poľskej republiky a urbanisticko-architektonická štúdia Kráľovské údolie - Bôrik.

Ďalej bude miestne zastupiteľstvo rokovať o návrhu harmonogramu realizácie opatrení novej parkovacej politiky pre centrum mesta. Realizácia opatrení v budúcom roku si vyžiada náklady vo výške 8,1 mil. Sk z rozpočtu mestskej časti, predovšetkým na projekt zavedenia tzv. zóny 30 (max. povolená jazdná rýchlosť 30 km/h), úvodnú štúdiu integrovaného parkovacieho systému a najmä na zriadenie a technické vybavenie desaťčlennej skupiny v rámci mestskej polície na kontrolu parkovania.

Poslancom sa tiež predkladá informácia o plnení rozpočtu mestskej časti v prvých troch štvrtrokoch 2000. Výdavky mestskej časti dosiahli v tomto období 276,9 mil. Sk pri schodku 13,3 mil. Sk. Z kapitoly rozpočtu „dotácie“ sú pripravené nové návrhy na poskytnutie ďalších takmer 150 tisíc korún neziskovým organizáciám pôsobiacim v oblasti charity, sociálnej starostlivosti, umenia a životného prostredia. Podnik VEPOS zase predložil plán zimnej služby na komunikáciách a ostatných verejných priestranstvách Starého Mesta na obdobie november 2000 - marec 2001. **(miv)**

Nové zvony sú vystavené

BRATISLAVA

Do 12. novembra je v Českom centre na Námestí SNP prístupná výstava zvonov zvonárskej dielne rodiny Dytrychovej v Brodeku pri Přerove.

Vystavených je takmer dvesto rôznych zvonov, z toho 15 kostolných zvonov o hmotnosti od 20 do 220 kilogramov. Ďalej tu je vystavená kolekcia 28 civilných zvončekov pre rôzne životné príležitosti a 150 druhov vianočných, firemných, klubových, lodných, mestských, farských, domových a suvenírových zvončekov. Zvonárska dielňa rodiny Dytrychovej vznikla v roku 1950 a odvtedy vyrobila sedemtisíc značkových zvonov, ktoré pravidelne znejú v rôznych mestách Európy, Ameriky, Afriky, Ázie a Austrálie. Naposledy to boli zvony pre bratislavský Dóm sv. Martina, ktoré do Bratislavy doviezli 16. októbra. Slávnostná vysviacka nových zvonov konkatedrály bude 11. novembra, o dva dni neskôr ich začnú umiestňovať do zvonice Dómu k legendárnemu zvonu Wederin. Zvony sú zatiaľ vystavené v Dóme sv. Martina, kde si môžu Bratislavčania pozrieť. Zvony boli v roku 1914 po začiatku Prvej svetovej vojny roztavené a použité na odlievanie diel. Do Dómu sv. Martina sa vracajú po 86 rokoch aj zásluhou susedných štátov - Rakúska, Maďarska, Ukrajiny, Poľska a Českej republiky. Nové zvony sú darmi týchto štátov a ich hlavných miest Slovensku a Bratislave. **(ado)**

Kúpite v novinových stánkoch

Metropol

číslo 14/2000

Jazzový pionier

rozhovor s legendou slovenského jazzu Petrom LIPOM

Pánsky klub

Metropol na diskrétnej návšteve erotického salónu

Mafiánska komédia

premiéra pôvodnej hry divadla GUnaGU

Ako predísť pokutám

prehľad miest, kde by motoristi mali byť ostražití

Kaviareň U Garpa

Gurmán hodnotí ďalšiu bratislavskú kaviareň

Korčuľovanie

o pár dní sa v Bratislave začína korčuľarska sezóna

Budapešť

Metropol na návšteve v maďarskej metropole

Čo sa deje

Program bratislavských divadiel, kín, koncertov, výstav, klubov, pubov, diskoték od 30. 10. do 12. 11. 2000

...a zábava nikdy nekončí

Kto kontroluje parkovanie v pešej zóne?

Ad. DO PEŠEJ ZÓNY...

Pripadá mi to ako v Kocúrkove. Mestská polícia kontroluje autá na vjazde do pešej zóny, sú tam často aj štyria a dobre sa zabávajú, lebo každé auto sa, samozrejme, preukáže povolením vjazdu. Nikto, ako je deň dlhý však nekontroluje v pešej zóne, že tieto autá tam parkujú, čo je v rozpore s príslušným predpisom.

Príklad za všetky. Na Zelenej ulici parkuje cez deň a každú noc auto ŠPZ BLC 98-44 a prekáža chodcom. Má povolenie vjazdu, veď ho má za oknom, ale nemá povolenie na parkovanie, nuž prečo ho policajti nedajú odtiahnuť. Pred Irish Pub sú zaparkované vždy najmenej dva autá a zas nikto nič. Prečo v týchto uliciach nie je permanentne vyčlenená hliadka polície, ktorá okamžite zakročí proti parkujúcim autám. Teda hlavný problém nie je vjazd, ale nedovolené parkovanie, pán starosta. Dokedy ešte?

Ivan Križka, Ružinov

V Lesnej škole sa bude zdravo variť

STARÉ MESTO

Vo štvrtok 26. októbra sa v Lesnej škole Horárne Horský park začal cyklus prednášok Rozumná príprava zdravých jedál, s predvádzaním prípravy a degustáciou. Ako rýchlo, chutne a lacno a s minimom energie pripraviť zdravé jedlá predvedie známy špecialista Jaroslav Pížíl.

Orechové masenie bude témou najbližšej prednášky 9. novembra, ktorá sa bude týkať olejov, živočíšnych tukov, margarínov a vôbec zdravého masenia jedál. Nasledujúci štvrtok 16. novembra sa môžete dozvedieť o zdravšom dochucovaní jedál, o stopových prvkoch a ich význame a odpovedať si tak na otázku v názve tejto prednášky, či je soľ naozaj nad zlato?

Každá prednáška bude spojená s ukážkami prípravy originálnych odporúčaných pokrmov a ich degustáciou. Vstupné je 60 korún a v cene sú nielen suroviny na prípravu jedál, ktoré účastníci skonzumujú, ale aj recepty predvádzaných jedál. Prednášky budú vždy v čase od 17. do cca. 19. hodiny. **(kamp)**

V mladom veku sa stal vedúcim obchodu

Po skončení školy (*maturita na internát-nom gymnáziu - Tereziánska akadémia vo Viedni v roku 1934 pozn. M. O.*) a učenia som sa naplno zaradil do nášho podniku, ktorý sa v roku 1936 zmenil na rodinnú akciovú spoločnosť. Môj otec mal 40 %, brat 30 % a ja tiež 30-percentnú účasť na spoločnosti. Otec bol generálnym riaditeľom, brat výrobným riaditeľom a ja obchodným riaditeľom. Tieto tituly sme však nikdy nepoužívali. Na začiatku svojho pôsobenia som pracoval v kancelárii a do účtovníctva ma zaučal pán Schmidt. Potom som sa v avionskej filiálke musel zoznámiť s predajom. Ostrohy som si vyslúžil nápaditým aranžovaním výkladu, ktorý nám mal prilákať zákazníkov.

Problémy som mal len so slovenským nápisom, a tak som o pomoc pri štylizovaní požiadal jedného Slováka. No len čo bol nápis hotový a upevnený vo výklade, objavil sa akýsi Čech a pozastavil sa nad pravopisom. Zmenil som text. O chvíľu sa objavil Slováč a tvrdil, že na Slovensku má byť nápis po slovensky, a nie po česky.

V reštaurácii Roland vládne neochota

Café Roland na Hlavnom námestí pozná azda každý Bratislavčan, no určite menej známa je reštaurácia v jeho suterénnych priestoroch. Priznám sa, že keď sme sa rozhodli navštíviť a ohodnotiť tento podnik v samom srdci historického jadra, očakávali sme, že náš hodnotiaci verdikt bude aspoň štvorhviezdičkový. Súdili sme tak podľa interiéru, ktorý v Bratislave patrí k tým najvkusnejším. No zo štyroch hviezdíček nakoniec zostali len dve a aj to len a len vďaka estetickému prostrediu reštaurácie. Podme však pekne po poriadku.

Po príchode do reštaurácie nás bez pozdravu oslovil prekvapený čašník otázkou, či budeme večerať. Po kladnej odpovedi nám na stôl položil jedálno-nápojové lístky a odišiel. Ponuka jedál u Rolanda, ktorý sa vydáva za reštauráciu je mimoriadne chudobná a často by nemohla konkurovať ani lepším kaviarňam, kde sa dá najesť. Tu je to dohromady 25 jedál aj s polievkami a šalátmi, ak nerátame veľký výber zákuskov, čo je skôr doména tunajšej kaviarne. Ako sme už spomenuli, reštaurácia sa môže popýšiť svojim vkusným interiérom, to isté však neplatí pre jej prevádzkovateľa, pretože zariadenie bolo súčasťou veľkej rekonštrukcie, ktorú robila poisťovňa

Bratislava kedysi...

Znova som text zmenil, hoci mi to pripadalo hlúpe, že z nápisu zostalo už iba heslo. Neočakávané sa však prihodila udalosť, ktorá zásadne ovplyvnila môj život. Obchodný vedúci nášho hlavného obchodu vo výškovom dome na námestí vážne ochorel a musel odísť do penzie. Zo dňa na deň som sa tak vo veľmi mladom veku stal vedúcim obchodu. Nepadlo mi to ľahko, veď s výnimkou učníka a učňov boli všetci ostatní starší ako ja. Vďaka schopnosti vžiť sa, porozumeniu a s troškou diplomacie som dokázal veľký vekový rozdiel prekonať. Podarilo sa mi podnietiť citlivosť a súťaživosť, a tak som mohol organizovať súťaže o cenu za najkrajší výklad. Aj ja som sa zúčastňoval, ale mimo konkurencie. Moja stará elektrická detská železnica dostala zabráť. Jazdila vo výklade po improvizovanej dovolenkovej krajinke so stanmi, táborovým ohňom, ruksakmi s údenárskymi výrobkami a konzervami. Aj vagóny

Bedeker gurmána

Kooperativa, majiteľ tohto objektu. Interiéru dominujú čierne kazetové obklady na stenách doplnené zrkadlami a dobovými lampami. Na zemi je rozprestretý zelený koberec so vzorom koleša, ktoré je akýmsi logom budovy a ktoré nájdete aj v iných častiach kaviarne a reštaurácie. Nepatrične na nás zapôsobilo predelenie priestoru bielymi vertikálnymi žalúziami, ktoré patria skôr do kancelárie. Človek by čakal, že v takom príjemnom prostredí sa musí príjemne cítiť, no opak je pravdou. Z obmedzenej ponuky jedál sme si vybrali slepačiu polievku Ujházy a drobkovú polievku s haluškami. Obe sa nám zdali príliš podobné, až sme začali kuchára upodozrievať, že vývar je rovnaký a vymenil v ňom len rezance za halušky. Chuťovo ničím nevynikali, jednoducho boli jedlé. Ako hlavný chod, pretože predjedál sme sa pre ich neexistenciu museli zriecť, sme si objednali bravčový steak s pikantnou omáčkou Puszta a hovädzie turnédos, čo je vlastne sviečková na grile. Steak bol prepečený tak akurát, ale čašník sa ani neunúval opýtať, aký ho chceme a pikantná omáčka nebola ničím iným ako ostrým kečupom.

zapojené za lokomotívou boli naložené víkendovým proviantom. Úspech bol obrovský. Aj keď prevažná väčšina divákov pred výkladom boli deti, za nimi stáli ich matky a otcovia, ktorých sme chceli podnietiť na kúpu tohto tovaru.

Väčšie ťažkosti som však mal s racionalizačnými opatreniami. Starí pracovníci sa riadili heslom: čo bolo dobré päťdesiat rokov, musí byť dobré aj naďalej.

Ja som sa však nedokázal pozerieť, ako popoludní, keď bolo menej zákazníkov, stálo v oddelení údenín sedem predavačiek, z ktorých štyri nemali čo robiť. Stiahol som ich z predajne a dal som im iné práce, umývať chladničky alebo pulty, alebo urobiť prípravné práce na nárazové hodiny predaja. Až keď pochopili, že vďaka tomu boli skôr hotové s upratovaním a mohli ísť skôr domov, nadchli sa touto inováciou.

Staral som sa aj o učňov, chodil som s nimi na plaváreň, organizoval cyklistické preteký s cenami pre prvých troch.

Z knihy Fritza Manderlu Autobiographie preložila Marianna Oravcová

neochota

Zeleninová obloha pozostávala s dvoch koliesok paradajky a miniatúrneho šalátového lístku. Na záver, namiesto múčnika sme chceli ochutnať lokše plnené husacími drobkami, ktoré boli súčasťou špeciálnej husacej ponuky. Chceli, pretože to, čo sme dostali na tanieri sa nedalo krájať a tak sme neochutnali ani sústo. Kuchár zjavne nechal polotovarové lokše dlhšie prihrívať v mikrovlnke a tie stvrdli na nepokrájajúcu podošvu. Vrátili sme ich, poďakovali sa, zaplatili a odišli. Čašníka samozrejme nenapadlo pozdraviť, veď načo by zdravil hostí, ktorým čosi vadilo.

Na záver nám predsa len nedá, aby sme výčitku neadresovali aj prevádzkárovi reštaurácie. Pokiaľ chce, aby hostia boli s návštevou spokojní a do podniku sa opäť vrátili, mal by viac dbať na výber personálu. Obsluha, ktorá neovláda základné pravidlá slušnosti, nemá v reštaurácii čo hľadať. Našinec je možno zvyknutý prehliadnuť všeličo, ale zahraničný návštevník, ktorým je aj podľa miestnych prehných cien predovšetkým určená, by nemuseli byť takí tolerantní. Potom sa natíska otázka, či by si taký lukratívny priestor v centre mesta nezaslúžil lepšieho gazdu.

Naše hodnotenie: ★★

Maximálny počet: 5 hviezdíček

Napísali ste nám

Plne sa stotožňujem s príspevkom Miroslava Š. z Karlovej Vsi, ktorý reagoval na rozmáhajúci sa alkoholizmus v tejto, podľa môjho názoru vari najkrajšej bratislavskej štvrti. Je naozaj smutné, že nádherné prostredie na východnom úpätí Devínskej kobyly, ktoré by Bratislave, a Karlovešťanom zvlášť, mohla závidieť nejedna európska metropola, devastujú duchovne obmedzení jedinci, ktorým je kultúra bývania a príjemné prostredie absolútne ľahostajné. Nie každý má na to, aby býval vo vile, s peknou záhradou, ktorú pred vandalmi chráni plot. Dlhé Diely by však vzhľadom na blízkosť lesa a výškové zvýšenie, ktoré ponúka zaujímavé pohľady a scenérie, mohli byť ukázkovým sídliskom, kde by sa aj ľudia bývajúci v panelákocho mohli cítiť takmer ako vo vilovej štvrti. Chcelo by to skutočne len trochu viac starostlivosti o vlastné okolie a pokiaľ nechcem alebo nemôžem ničím prispieť k jeho skrášleniu, tak by som aspoň nemal ničieť a devastovať to pekné, čo ešte zostalo ušetrené od primitívneho vandalizmu. Som vzdialený od ilúzií, že dohovaraním sa podarí prevychovať jedincov vyznávajúcich slabomyseľnú hip-hopovú kultúru, čmárajúcich stupidné graffiti a ignorujúcich odpadkové koše. Ich ničiteľská agresivita je totiž priamo úmerná ich pocitu vlastnej bezvýznamnosti. Zaráža ma však neschopnosť poriadkovej či mestskej a neviem aké druhy polície ešte máme a platíme z našich daní. Aj keď zo zásady neparkujem na trávnatých plochách či na chodníkoch a nikdy by som neriskoval, aby som niekoho svojím autom ohrozil, už trikrát sa mi stalo, že ma za smiešne priestupky nekompromisne pokutovali. Samozrejme aj prehliadnutie nejakej značky je priestupok, i keď som nespôsobil žiadnu škodu na cudzom majetku či na zdraví iného. Ešte ani raz som však nevidel, aby policajti podobne nekompromisne zakročili voči vandalom, ktorí skutočne ničia hodnoty a znepriemňujú život ostatným občanom, pričom z ich správania je zjrejmé, že nejakí policajti, to je to posledné čoho by sa mali obávať.

Gabriel G., Karlova Ves

~ ~ ~

Dostali sme do poštovej schránky prospekt Carrefour - platnosť od 12. 10. 2000 do 22. 10. 2000. Zaujmal nás posilňovací stroj Total Gym XM SS 1861 v cene 4.899,- Sk. Večer, okolo osemnásť hodine v deň uvedenia akcie, sme ho išli s manželkou kúpiť. Stroj sme však nenašli. Od predavača z oddelenia športových potrieb sme dostali informáciu, že dodávateľ mešká, a že tento tovar dostanú ešte v tento večer (12. 10. 2000) a že na druhý deň ráno bude v predaji. Tak sme sa rozhodli - kúpime ho zajtra. Na druhý deň ráno manželka išla kúpiť vyčlenený Total Gym. Prekvapenie, ktoré ju v Carrefour čakalo, bolo značné - stroj opäť nemali na predaj. A ani predavači neboli ochotní diskutovať o tom, čo sa deje. Manželka teda požiadala predavačku, aby zavolala vedúceho; ten však bol vraj práve na porade... Naveľa sa manželka dozvedela, že dostali do skladu tento stroj, ale len päťnásť kusov a tie si hneď zakúpili zamestnanci OD Carrefour. Ak potrebuje Carrefour nalákať do svojich priestorov klientov takýmto lacným a pokútnym trikom, tak potom ďakujeme veľmi pekne. Alexander Vavro, Bratislava

TELERVIS - KEŠOVKA
223 x 80 mm

datalock
rainside

- pripojenie na Internet
- vytváranie WWW stránok
- reklama na Internete

WinRoute

- bezpečné pripojenie celej siete do Internetu
- dialková správa
- jednoduchá konfigurácia

Teslova 26, 821 02 Bratislava Tel./Fax:44450123 <http://www.rainside.sk> email@rainside.sk

<http://www.winroute.sk> sales@winroute.sk

Vzdelávaní

Prioritnou je spolupráca v informatike

V piatok 6. 10. 2000 sa vo Viedni konalo stretnutie členských krajín západoeurópskeho regiónu medzinárodného združenia AIMS (International Management Search) personálnoparadenských spoločností zameraných na vyhľadávanie a výber manažérov a špecialistov.

Na tretnutí sa zúčastnil aj Appel Counselling, ktorý tak nadviazal na minuloročný úspech, keď mu udelili titul Member of the Year 1999, ako jedinej spoločnosti v histórii združenia s pomedzi 33 členských krajín, za mimoriadne výsledky v oblasti marketingu a medzinárodnej obchodnej spolupráce. Tento rok „appeláci“ tiež nezahľávajú a stoja za úspešnými projektmi vyhľadávania manažérov v spolupráci s partnerskými firmami v AIMS: Phoenix personalberatung v Rakúsku, Rhode&Partner v Nemecku a Management Partners v Česku. Vysoká odborná úroveň konzultantov a vynikajúci prehľad o manažéroch na slovenskom trhu bol určite tiež dôvodom pozvať na toto západoeurópske integračné stretnutie spoločnosť Appel Counselling, regionálne patriacu do východoeurópskeho regiónu.

Na tohtoročnom jesennom viedenskom stretnutí boli do združenia asociované dve nové poradenské firmy, z USA a z Ruska, pričom za riadneho člena bola prijatá spoločnosť z USA a poradenskej firme z Ruska bol zatiaľ pridelený status asociovaného člena na jeden rok.

Boli vytýčené nové trendy medzinárodnej spolupráce najmä v oblasti automobilového priemyslu, čo je pre Slovensko s tradične kvalifikovaným personálom v tejto oblasti určite pozitívna informácia. Ťažiskovými partnermi budú, samozrejme, firmy z Nemecka, ktoré už v minulých rokoch investovali na Slovensku do výrobných podnikov vyrábajúcich komponenty pre automobilový priemysel.

Najdôležitejšou oblasťou spolupráce však naďalej zostáva oblasť informatiky a telekomunikácií.

~ ~ ~

Taktiky a stratégie predaja

Dátum: 9. - 11. 11. 2000

Zameranie tréningu: prehĺbenie a rozvoj zručností potrebných pri príprave a realizácii obchodných rokovaní a pri uzatváraní dohôd

Motivácia a koučing

Dátum: 23. - 25. 11. 2000

Zameranie tréningu: cieľom tréningu je prehĺbiť vedomosti a zručnosti manažérov v oblasti koučovania, efektívneho vedenia tímu, schopnosti motivovať ľudí a nasmerovať ich k požadovanému cieľu

Asertivita ako nástroj efektívnej komunikácie

Dátum: 7. - 8. 12. 2000

Zameranie tréningu: porozumieť pravidlám medziľudskej komunikácie, poskytnúť orientáciu v každodenných situáciách pri komunikácii smerom von i medzi sebou

Kontakt: APPEL COUNSELLING
tel./fax: 07/5541 0783
www.counselling.sk

Radšej dať príležitosť mladým, ako vyhodit peniaze na hviezdu, ktorá vypadne v 1. kole

Napriek tomu, že nášmu mestu sa vyhli najväčšie hviezdy tenisového ženského nebíčka, fanúšikovia bieleho športu si tento týždeň mohli a do nedele aj môžu prísť na svoje. V hale C Incheby sa v nedeľu 29. októbra končí 2. ročník turnaja WTA Tour EuroTel Slovak Indoor 2000 s dotáciou 110 tisíc dolárov, na ktorom sa predstavilo to najlepšie, čím disponuje slovenský ženský tenis plus niekoľko zaujímavých hráčok zo zahraničia.

Medzi pôvodne prihlásenými síce chýbala plánovaná jednotka a minuloročná finalistka Kim Clijstersová z Belgicka, ale usporiadatelia verili, že dôstojne ju zastúpi Francúzka Sidotová, prípadne dvojica našich najvyššie postavených dievčat Nagyová - Habšudová. Generálny sekretár STZ a riaditeľ turnaja Igor Moška mal však v talóne aj ďalšie esá: „Voľné karty dostali

Česky Hantuchová s Bedáňovou a obe naznačili v poslednom období veľké zlepšenie. Celkove očakávam veľmi vyrovnaný turnaj, v podstate všetky hráčky sa pohybujú medzi prvou stovkou.“ Len pre zaujímavosť, rozpočet turnaja je 10 miliónov korún, vstupné sa počas jednotlivých dní vyšplhalo na 150 korún za sobotu a nedeľu. A čo sa týka spomínaných hviezd, Igor Moška prizvukuje: „Nie je našou politikou dať veľké peniaze hviezde a riskovať, že v 1. kole vypadne... Radšej dáme príležitosť mladým dievčatám.“

Ešte jedna dôležitá správa z tenisu. Minulý týždeň sa rozhodlo aj o povrchu, na ktorom nastúpime v 1. kole Davisovho pohára proti Rusom. Hrať sa bude v tej istej hale a z trojice navrhovaných povrchov sa našim reprezentantom zdal najvhodnejší Green-set Trophy. Jediným menším zádrhlom bol de-

finitívny súhlas Karola Kučeru, ale keďže Dominik Hrbatý s ním povrch už podrobne prebral na turnaji v Tokiu, v podstate išlo len o formalitu. Priaznivci tenisu sa teda od 9. do 11. februára 2000 majú na čo tešiť. Do Bratislavy príde jedno z najkvalitnejších svetových družstiev s hviezdami Safinom (dokonca ho navrhli medzi kandidátov na najlepšieho svetového športovca z kategórie loptových hier) a Kafelnikovom. Prvý vyhral tento rok US Open, druhý získal zlatú olympijskú medailu v Sydney, takže kapacita hľadiska 3000 divákov by mala praskať vo švíkoch. Ceny vstupu niek sa oproti poslednému „veľkému“ duelu so Švédskom pred dvoma rokmi nezmenili, na piatok zostane 300 a na víkend 600 korún. Čo sa týka nášho kádra, trojica je jasná - Kučera, Hrbatý, Krošlák, štvrtého určí nehrajúci kapitán Miloslav Mečíř neskôr. (mm)

Priaznivci Kariny Habšudovej verili, že na turnaji zostane až do záverečného dňa...

FOTO - Peter Pospíšil

Za odložené veci zákazníkov ručí prevádzka

Náš čitateľ poprosil o radu, pretože sa mu stala krivda a nikto ho nechce pochopiť. Ešte aj vlastná rodina tvrdí, že nemal svoj kabát nechať bez dozoru. O čo ide?

Iste aj vy poznáte tabuľky s nápisom: Odkladajte v šatni!, Tašky odložte tu!, Do ordinácie vchádzajte bez kabátov! Dost často sú súčasne aj upozornenia: Za odložené veci neručíme. Nuž a náš čitateľ uposlúchol jednu z týchto výziev a po návrate k šatni bol jeho kabát fuč. Pri návšteve vedúceho príslušného pracoviska mu vysvetlili, že za odložené veci neručia a celý prípad môže riešiť iba ak vlastnou poisťnou zmluvou na odcudzenie veci. Náš čitateľ však poisťku nemá a obrátil sa na nás. Nebudem vymýšľať a pridržím sa Občianskeho zákonníka, ktorý v § 433 hovorí o zodpovednosti za škodu spôsobenú na vnesených alebo odložených veciach. V tomto paragrafe je vysvetlenie, čo sú to veci vnesené: Vnesené veci sú veci, ktoré boli prinesené do priestorov, ktoré boli vyhradené na ubytovanie alebo na uloženie vecí, alebo ktoré boli za tým účelom odovzdané pre-

Zákazník je pán

vádzkovateľovi alebo niektorému z pracovníkov prevádzkovateľa. V tom istom paragrafe je aj ďalšie vysvetlenie: Ak je s prevádzkou niektorej činnosti spravidla spojené odkladanie vecí, zodpovedá ten, kto ju vykonáva, za škodu na veciach odložených na mieste na to určenom alebo na mieste, kde sa obvykle odkladajú, okrem ak by ku škode došlo aj inak. Nakoniec paragraf 433 jasne hovorí, že zodpovednosť sa nemožno zbaviť jednostranným vyhlásením ani dohodou. A ja ešte dodávam, že táto zodpovednosť je objektívna, bez zreteľa na zavinenie. Toľko suchopárna reč zákona. Preložené do normálnej reči spotrebiteľa to znamená, že náš čitateľ veru oprávnené žiada náhradu za svoj stratený kabát. Odložil ho totiž presne podľa spomínaného paragrafu na miesto, ktoré bolo vyhradené na uloženie vecí, t. j. do šatne. Zodpovednosť sa teda majiteľ prevádzky nemôže zbaviť, ak sa odvoláva na svoju tabuľku o neručení. Chyba

lávky je iba v našom ťažko vymáhateľnom práve. Ak sa totiž spotrebiteľ nedohodne s prevádzkovateľom na náhrade škody, musí použiť súdnu cestu. A dôkazná povinnosť je prirodzená na ňom a on musí aj splniť všetky náležitosti spojené s podaním žaloby. Nikto to zaňho podľa nášho zákona a ochrane spotrebiteľa urobiť nemôže. Iste cítite, že je to akási rada-nerada. No v prípade drahého kabátu, nebudaj kožušiny sa zaiste oplatí na súd ísť. A čo z dnešnej témy vyplýva pre väčšinu spotrebiteľov? Ak máte príliš atraktívne zvršky, radšej ich anonymne neodkladajte. A týka sa to aj tašiek s drahým obsahom v samoobsluhách. Radšej sa dohodnite s pokladníčkou (ak už máte podobný nákup) a preventívne jej ukážte tašku pred nákupom, ak chce aj po ňom. A kožučky za niekoľko desiat tisíc korún pre istotu nenoste na miesta, kde si ich nemôžete dať na kolená. Mohli by ste totiž natrafiť na podnikateľa, ktorý do úschovy v šatni exkluzívne veci nezoberie. A na to má právo. Veď viete, náš spotrebiteľ je takmer vždy v menšine. **Marta Černá, Fórum spotrebiteľov**

Na „dostihovke“ záverečná!

Keďže nedeľa 22. októbra patrila viedenskému Stredoeurópskemu poháru s názvom Breeder's Cup 2000, domáca rozlúčka s dostihmi sa presunula na najbližšiu nedeľu - 29. októbra.

Na programe je v poradí 25. dostihový deň s ponukou deviatich dostihov a plánovaným vrcholom bude Cena vytrvalcov, 3+, rovina I. kategórie, na 2800 metrov s dotáciou 140 tisíc korún.

Nedeľa opäť ponúka kompletný dostihový program s rovinami, prútenými prekážkami a klusákmi, kto si teda chce posledný raz v tomto roku vychutnať napätie, prípadne si staviť, má príležitosť. Program víkendových dostihov sa začína už o 13. hodine. (mm)

Adidas je doma

„Na svete je veľa športových značiek, mnohé z nich sú vynikajúce, mnohé kvalitné, ale Adidas je iba jeden,“ odznelo okrem iného na slávnostnom otvorení prvej značkovej predajne značky Adidas v Bratislave.

Na predajnej ploche 230 m² nájdete klasický sortiment športových potrieb pre špičkových športovcov i rekreačných, o vašu spokojnosť sa postará šesťnásť zamestnancov a okrem adidasu sa predstavuje aj značka Salomon, ktorú Adidas Slovakia, s.r.o., od tohto roku oficiálne distribuuje. Kto si teda chce nájsť niečo nové už pred zimnou sezónou, môže sa vybrať na Dunajskú ulicu č. 4, kde na prízemí i na prvom poschodí nájdete všetko, čo sa týka troch pásov. (mm)

Šport Pro expanduje

Začiatkom októbra otvorila sieť predajní so športovým tovarom Šport Pro v obchodnom centre Danubia v Petržalke svoju dvanástu predajňu. Patri do kategórie Factory Outlet, t. j. predajne s cenovo výhodným tovarom. Ďalšiu predajňu otvoria pred Vianocami v bratislavskom Polus City Centre.

Šport Pro sa zameriava najmä na predaj športovej značkovej obuvi a textilu značiek ako Nike, Adidas, O'Neill a Fila. Veľký dôraz sa v predajniach Šport Pro kladie na vybavenie interiéru, aby atmosféra zodpovedala vysokej kvalite predávaného tovaru. Tovar je starostlivo a vo všetkých predajniach rovnako rozmiestnený tak, aby sa v ňom zákazník mohol čo najlepšie orientovať. (pm)

Výjazdová veterinárna služba

- pravidelné vakcinácie
- bežné ošetrovanie
- prevoz pacienta na ambulanciu

E U V E T

Objednávania telefonicky: po - pi 12.00 - 18.00

tel.: 0903 / 31 22 62

Základom prosperujúcej firmy sú spokojní zamestnanci a obchodní partneri, ktorí sa radi vracajú. Preto využite jedinečnú ponuku:

mikulášske party
pre deti Vašich zamestnancov alebo obchodných partnerov

koncoročné party
pre Vašich zamestnancov, obchodných partnerov alebo klientov

Kreatívne spracovanie, originálne nápady, prijateľné ceny a záruka Vášho úspechu.

Rema International, s.r.o., Olivová 1, 831 01 Bratislava
Tel.: 07/54789280, 0903 252 492, 0903 711 189
Fax: 07/54791078, E-mail: rema@zutom.sk

Správy z podsvetia

STARÉ MESTO

NA GORKÉHO ULICI v Jalta Bare vážne zranil 25-ročný nemecký občan Afrim Z. dvoch pracovníkov, ktorí ho po predchádzajúcom konflikte chceli vyvieť von. Vytiahol na nich nôž, pričom 29-ročnému zamestnancovi spôsobil zranenie s práceneschopnosťou tri až štyri týždne a jeho 20-ročný kolega bude práceneschopný desať dní. Vyšetrovateľ ho obvinil z trestného činu ublíženia na zdraví a na príkaz sudcu Okresného súdu Bratislava I. bol vzatý do väzby.

NA ŽIDOVSKEJ ULICI pri U-klube policajná hliadka kontrolovala 26-ročného Mareka R. z Bratislavy. Našli uňho 17 skladačiek s metamfetamínom a 2,531 kg konope. Policajný vyšetrovateľ ho obvinil z trestného činu nedovolennej výroby a držania omamných a psychotropných látok a na príkaz sudcu ho vzali do väzby. **NA GORAZDOVEJ ULICI** sa zatiaľ neznámy páchatel' vlámал do rezidencie poľského diplomata a ukradol z nej valuty v hodnote asi 25-tis. Sk. Do domu sa dostal cez pivničné okno.

PETRŽALKÁ

DO NEMOCNICE NA ANTOLSKÉJ ULICI priviezli dvaja muži 30-ročného Olega N. so strelným poranením brušnej dutiny. Ihneď ho operovali a už je mimo nebezpečenstva ohrozenia života. Podľa vyjadrenia tohto občana ruskej národnosti mu zranenie mali spôsobiť dvaja Rusi, ktorí ho navyše okradli o 20 000 korún a hodinky.

RUŽINOV

NA KULÍŠKOVEJ ULICI neznámy páchatel' úmyselne podpálil nákladnú Aviu. Po uhasení sa na ložnej ploche našli zvyšky horľaviny. Majiteľovi, 49-ročnému Bratislavčanovi, spôsobil podpaľač škodu vo výške 80-tis. Sk.

NA TRNAVSKEJ ULICI rafinovane okradli talianskeho občana. Prišiel oznámiť na OO PZ v Ružinove, že okolo obeda zistil, že na svojom aute značky Honda má defekt. Bolo zrejme, že bol urobený naschvál. Kým vymieňal koleso, zlodziej mu zo zadného sedadla ukradol kufrik s 870-tis. Sk.

NA MARTINSKEJ ULICI neznámy páchatel' úmyselne podpálil Audi 80, ktoré patrí 60-ročnému Bratislavčanovi. Majiteľ auta utrpel škodu vo výške 180-tis. korún.

NOVÉ MESTO

NA VAJNORSKEJ ULICI zmizol z neuzamknutého zaparkovaného Mercedesu Benz kufrik s revolverom značky ZHR 291 so 150 nábojmi Short Club. Zbraň patrí 33-ročnému majiteľovi z Bratislavy, ktorý ju má v legálnej držbe. Krádežou utrpel 20-tisícovú škodu.

PODUNAJSKÉ BISKUPICE

NA BOREKOVEJ ULICI zasahovali policajti po tom, čo tu majiteľ a pohostinstva napadli traja muži vo veku 15 až 30 rokov s rovnakým priezviskom a bydliskom. Zbili ho, zdemolovali zariadenie, porozbíjali poháre a ich zlosti neušla ani registračná pokladnica. Policajti ich zadržali a predviedli na policajné oddelenie.

RAČA

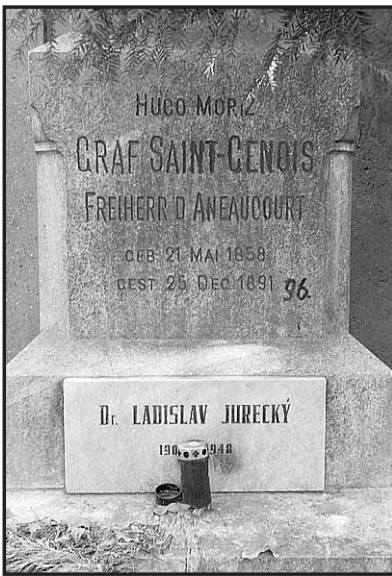
NA ULICI NA PÁNTOCH v ubytovni SOU sa dostal 19-ročný Erik P. z Levíc do konfliktu s 21-ročnou Evou B., u ktorej si krátko predtým na Vajnorskej ulici objednal poskytnutie sexuálnych služieb. Zatiaľ čo kňažka lásky požadovala vyplatenie peňazi za svoje služby vopred, sexuchtivý mladík bol ochotný zaplatiť až potom. Eva B. nakoniec vytiahla pištoľ kalibru 8 mm, namierila ju na Erika P. a prinútila ho, aby jej dal 1000 korún. Potom odišla. Erik P. policajtom tvrdil, že mu žiadne sexuálne služby neposkytla, Eva B. po zadržaní tvrdila pravý opak. Vyšetrovateľ ju obvinil z trestného činu lúpeže. (lau)

Wachtlerovci boli váženou rodinou

Pamätníci histórie

Vo viacerých číslach novín sme už spomenuli meno rodiny Wachtlerovcov. Boli to vážení občania nášho mesta, ale dnes si už ani v deň pamiatky zosnulých sotva na nich niekto spomenie.

V druhej polovici 18.storočia bol mimoriadne úspešný obchodník Josef Wachtler nemeckého pôvodu, ktorý medzi prvými pochopil výhody manufaktúrnej výroby. Zisky z nej mu umožnili postaviť si rozsiahly palác, ktorý sa neskôr stal sídlom pošty. V roku 1801 sa stal členom mestskej rady Bernhard Wachtler, ktorý bol neskôr povýšený do šľachtického stavu a pred priezvisko si začal písať „von“. Vyznamenal sa najmä ako veliteľ meštianskej milície s titulom „major“. Počas obliehania mesta Napoleonovou armádou v júli 1809 zachraňovala meštianska milícia pod jeho vedením občanov a ich majetok z horiacich domov. On sám odovzdával vyznamenania svojim podriadeným počas slávnosti 30. 9. 1810. Keď zomrel (v roku 1827 sa stal majorom milície jeho nástupca), pochovali ho do rodinného hrobu na Ondrejskom cintoríne, nad ktorým neskôr vybudovali klasicistickú kaplnku. Jeho erb sa zachoval na náhrobku za kaplnkou, ale aj na dome, v ktorom žil, a ktorý je dnes sídlom rakúskeho veľvyslanectva. Poslednou členkou rodiny bola Eleonóra von Wachtler, ktorá

však nie je pochovaná na Ondrejskom cintoríne, ale v skromnom hrobe na evanjelickom cintoríne pri Kozej bráne. Narodila sa v roku 1863. Veľmi mladú ju vydali za bratranca Johanna von Beess und Chrostin, ktorého matka bola jej tetou (Stephanie von Wachtler). Manželstvo sa nevydarilo a bolo úradne rozvedené. Jej druhým manželom bol gróf Hugo Moritz von Saint-Genois, ktorý však zomrel po necelých troch rokoch manželstva vo veku 32 rokov. Ako rozvedená katolíčka sa sotva mohla druhý raz vydávať. Preto prestúpili aj ona aj gróf pred svadbou na evanjelickú vieru. Keď gróf v roku 1891 zomrel vo vile Eleonorenhof, (dnes areál vysokoškolského internátu v Horskom parku) pochovali ho na evanjelickom cintoríne. Vdova s malou dcérou žila striedavo vo vile a v rodičovskom paláci na Ventúrskej ulici. V roku 1896 sa znovu vydala, tentoraz za rytiera Petra Regnera von Bley-

leben. V manželstve s ním prežila 46 rokov. Zomreli počas druhej svetovej vojny, on v roku 1941, ona v roku 1943. Ich potomkovia prišli po vojne o paláce aj ostatné majetky a vysťahovali sa do zahraničia. Ich skromný náhrobok sa rozpadáva, ťažko sa nájde niekto, kto by im položil na hrob kytičku. Štefan Holčík FOTO - Vladimír Mišauer

Dunajská ulica a jej slávni obyvatelia

Chlapci z Dunajskej ulice

Takým uliciam, ako je naša Dunajská, sa hovorí: „To je dobrá adresa!“ Možno dnes už nebudem úplný, keď spakruky vymenujem slávnych obyvateľov tejto ulice v XX. storočí - ale predsa - vyskúšam si pamäť: hneď skraja býval dlhé roky Ján CIKKER, hudobný skladateľ, autor legendárnej opery „Jánošík“. Ten dom ešte - ako starý zub - osamelo trčí pri obchodnom dome TESCO.

Nad Tetou býva futbalový reprezentant Božin LASKOV, ľahkonohý pamätník najväčšej slávy bratislavského futbalu. V dome slovenskej Ligy (postavenom za peniaze amerických Slovákov) býval spevák Ivan Stanislav, ktorý prerazil šláglom „Klobúčik posadený na strane - to mi pristanie...“ Dlhé roky v ňom žil jeden z riaditeľov Slovenského národného divadla Ján Kákoš a doteraz obýva svoj byt na druhom poschodí nestor a zároveň nezmar činohry SND Štefan FIGURA, ktorého som v deväťdesiatke videl na televíznej obrazovke ešte aj tancovať! Žila v ňom členka baletu SND, neskôr tanečnica Lúcnice a prekladateľka z angličtiny a špa-

nielčiny Oľga LAJDOVÁ, ktorá zahynula tragicky v Karibskom mori. (Je pochovaná pri ostrove St. Thomas.) Mal som tú česť byť jej manželom. Nad lekárňou oproti gymnáziu bývala s dobrotivou mamou - tetou Gizkou - žiarivá hviezda slovenského javiska a filmu druhej polovice XX. storočia Eva KRÍŽIKOVÁ. Tam ju chodil odprevádzať kolega Fero ZVARÍK a doteraz jej stojí verne po boku. Len o dva domy ďalej vyrastal ĽUBO ROMAN - už v detstve neodolateľný rozhlasový a divadelný herec. Neskôr bol riaditeľom Novej scény, po novembrovom prevrate aj ministrom kultúry, poslancom a zriaďovateľom divadla WEST. Oproti detskému ihrisku býval KAROL DUCHOŇ, ktorého hlas doteraz zapríčiňuje mrazenie na chrbte. Obrovský talent poznali aj v Prahe a vo svete. Doteraz ho neprekonal žiadny žijúci slovenský spevák POP. Umrel mladý a zostali po ňom večne zelené pesničky. Na druhej strane ulice oproti Liga pasáži býval zopár rokov aj

Milan LASICA. Neskôr to dotiahol až po Manderlák. Z desiateho poschodia videl celú Dunajskú ulicu ako na dlani. Napokon sa z pracovných dôvodov koncom päťdesiatych rokov prisťahoval do podnájmu k nám - na Dunajskú ulicu č. 56. Ten dom keby vedel rozprávať! Čo sa tam diali za avantgardné happenings! No očiti svedkovia ešte žijú a určite vám na požiadanie svoje zážitky na našej adrese diskretné vyrozprávajú. Mimochodom v tom istom dome vyrastala svetoznáma operná diva Magdaléna HAJÓSSYOVÁ, teraz trvalým pobytom v Nemecku. Úplne na konci ulice, až pri trhu, na hraniciach s Mlynskými nivami býval aj významný slovenský kameraman, intelektuálne založený Laco KRAUS. Mnohí z hore uvedených sa „dunajošov“ už dávno zmenili adresy, ale určite mi dajú za pravdu, že tak ako sa mali na Dunajskej ulici sa už nikdy mať nebudú! Pevne dúfam, že sa mi v starobe pamäť vyčistí a zoznam „dunajošov“ doplním a spresním. Vy, ktorých som nespomenul, mi nateraz odpusťte. Ďakujem.

Július Satinský

Múzejka má naďalej svoju perspektívu

AD: PRÍDE BRATISLAVA...

Udržať tón aj argumentáciu polemicky ladeného článku vo vecnej rovine si vyžaduje ochotu nepodliehať dojmom. Pán poslanec NR SR prof. Štefan Šťachta napísal článok pod názvom Príde Bratislava o kaviareň Múzejka?, ktorý mohol nesprávne orientovať verejnosť.

Ako generálny riaditeľ Slovenského národného múzea (SNM) v Bratislave chcem všetkým, ktorí si kaviareň Múzejka obľúbili ubezpečiť, že si vážim to, ako sa za päť rokov táto kaviareň v bratislavskom kultúrnom prostredí etablovala a zároveň chcem potvrdiť, že Múzejka má aj naďalej svoju perspektívu. Doterajšia vzájomná zmluva s prevádzkovateľom však končí 30. 11. 2000 a musí vzniknúť zmluva nová.

SNM v nových ekonomických podmienkach musí citlivo vnímať finančné možnosti rezortu kultúry a zároveň udržať tradície a priniesť aj nové impulzy a nové kultúrne aktivity do tohto priestoru. Po rezortnej kontrole MK SR z 18. 3. 1999 odporučili závery kontrolórov upraviť nájomné v Múzejke, aby zodpovedalo zvyklostiam v prvom bratislavskom obvode. Zároveň zvažujeme dotvoriť možnosti občerstvenia v kaviarni tak, aby bola dobrým zázemím pre návštevníkov SNM, teda pre žiakov, študentov a pre školské výpravy, ktoré v hojnom počte prichádzajú na výstavy a tvoria takmer 70% návštevníkov. Chceme všetko dobré, čo kaviareň do života Bratislavčanov priniesla zachovať, ale upraviť vzťahy prevádzkovateľa so Slovenským národným múzeom tak, aby boli presne vyšpecifikované, vecné a konkrétne. Aj nový prevádzkovateľ kaviarne bude iste rešpektovať, že dobré zmluvy robia aj korektných partnerov.

Matúš Kučera, riaditeľ SNM

Spomienkový album

V tridsiatych rokoch 16.storočia vyhnali Židov z mesta. V 17.storočí im gróf Pálffy dovolil usadiť sa v blízkosti jeho paláca pri ceste, ktorá viedla smerom na kráľovský hrad. Tam si s jeho dovolením postavili aj synagógu. V priebehu 18. storočia sa ich sídlisko rozrástlo až do miest neskoršej Židovskej ulice. Tá vznikla na úpätí hradného kopca pod kostolom svätého Mikuláša pri západnom okraji mestskej priekopy. Židia nesmeli vlastniť domy, smeli však žiť v domoch kresťanských majiteľov. Západná strana ulice, od domu „U dobrého pastiera“ až po dom - kúriu baróna Jeszenáka (Zsigra-ház), vyrástla v 60. - 80. rokoch 18.storočia. Domy postavené v svahu boli zo strany ulice niekoľko-poschodové, zo strany Mikulášskej ulice sa často vchádzalo na povalu domu. Východný rad ulice postavili väčšinou v 19.storočí v priestore už nepoužívanej priekopy mestského opevnenia. Na ich mieste, dnes prebieha prístupová cesta k Novému mostu. Domy za domom „U dobrého pastiera“ zbúrali a v deväťdesiatych rokoch nahradili novostavbami. Židovská ulica bola najneskôr začiatkom 19. storočia napojená na kanalizáciu. Kanalizácia je tam aj dnes, ale o tom asi nevedia prevádzkovatelia čínskej reštaurácie Jasmín, ktorí zrejme nie sú poučení o hygiene a tak smrdiace splašky a pomyje vyliievajú na ulicu ako v Šanghaji. Nebolo by vhodnejšie premenovať Židovskú ulicu na Čínsku? Štefan Holčík

FOTO - archív a Vladimír Mišauer

Niektoto rád horúce na Novej scéne

DIVADLO

Novinkou v repertoári Novej scény je slávny muzikál **Niektoto rád horúce**. V réžii Milana Lasicu sa v hlavných úlohách predstavujú Miro Noga, Štefan Skrúcaný a Zdena Studenková v alternácii so Zuzanou Marošovou.

Vari niet u nás diváka, ktorý by nevidel slávny rovnomený film z roku 1959 s Marilyn Monroe, Tony Curtisom a Jackom Lemmonom, crazy príbeh ženského orchestra s očarujúcou hviezdou a jej ukulele, v ktorom sa dvaja nešťastní hudobníci ukrývajú pred bandou gangstrov. Bratislavská divadelná verzia tejto story, ktorá v spomenutom filmovom prevedení patrí do zlatého fondu svetovej kinematografie, musela prísť s novou hudbou, keďže tú pôvodnú „zabzdili“ autorské práva, čo však nijako nebráni inscenácii v jej predpokladanej úlohe trháku sezóny. (rh)

Folková jeseň v rozhlase

HUDBA

V štúdiu 2 Slovenského rozhlasu na Mýtnej ulici 1 sa pred mesiacom začalo podujatie **Folková jeseň 2000: Konečne sami**. Ide o projekt deviatich folkových, resp. folkrockových koncertov známych interpretov tohto žánru. Projekt Konečne sami je formou priamych prenosov a záznamov vysielaný na frekvencii Rock FM Rádia. Séria unplugged vystúpení, ktorú odštartovala Soňa Horňáková a Roman Horký z kapely Kamelot, pokračuje 2. novembra vystúpením herca, pesničkára i spisovateľa Mariána Geišberga a jednej z najvýraznejších osobností moravského folku Pavla Dobeša. (rh)

Radošinci opäť uvedú Jánošíka, ale v novom šate

DIVADLO

V novej sezóne Radošinského naivného divadla bude jeho prvým titulom **legendárny Jánošík**, ktorého premiéra sa chystá v polovici novembra.

Tento najúspešnejší titul, ktorý divadlo uviedlo pred tridsiatimi rokmi, bude režírovať študent VŠMU Jakub Nvota a v hlavných úlohách sa na vtedajšie slávne výkony Stanislava Štepku a Milana Markoviča pokúsia nadviazať Csongor Kassai a Mojmir Caban. Okrem Jánošíka pripravujú Radošinci v tejto sezóne ešte dve premiéry - Čaplyn v réžii Juraja Jakubiska a ďalšiu „utajenú“ hru, ktorá bude mať premiéru až na jar. (rh)

V koncertnej sezóne SF má svoje pevné miesto aj Moyzesovo kvarteto. Na snímke jeho vedúci Stanislav Mucha (vľavo) preberá na nedávnych BHS Cenu Frica Kafendu za vynikajúcu interpretáciu diel slovenských autorov doma i v zahraničí.

FOTO - archív

Slovenská filharmónia začína novú sezónu

V posledných októbrových dňoch vstupuje Slovenská filharmónia do svojej už 52. koncertnej sezóny. Pre stálych návštevníkov koncertov, ako aj najmladšiu generáciu záujemcov, a teda potenciálnych budúcich „skalných“ priaznivcov vážnej hudby, ktorá je aj v súčasnosti stálym fenoménom v hodnotovom kultúrnom rebríčku ľuďí najrôznejších povolaní, pripravila Slovenská filharmónia naozaj lákavú ponuku. Tak, ako je široké poslucháčske spektrum, rovnako je pestrá ponuka špičkových diel z najrôznejších hudobných období a ich interpretov.

Popri hlavných abonentných cykloch A a D (obsahujúcich 24 koncertov vždy vo štvrtok o 19.00 h), resp. B a E (24 koncertov vždy

v piatok o 19.00 h) je tu ďalej ponuka šiestich koncertov cyklu C, ktoré sú v stredu o 19.00 h, ako aj cyklu M - šesť mimoriadnych koncertov, ktoré nemajú stabilný hrací deň. Pre najmladších návštevníkov sú určené rodinné koncerty päťčlenného cyklu R, ktoré sa konajú v sobotu o 16.00 h, a tiež päťčlenného cyklu J najmä pre školskú mládež, pre ktoré sú určené stredy so začiatkom o 19.00 h. Rovnako hlavne pre školy sa filharmónia vracia aj k osvedčeným verejným generálkam so sprievodným slovom, ktoré budú vo štvrtok o 10.00 h. Miestom všetkých programových cyklov bude Koncertná sieň Slovenskej filharmónie. Milovníkom komornej hudby je určený utorkový cyklus trinástich koncertov (cyklus K), ktorých interpretmi v Moyzesovej

sieni budú striedavo Moyzesovo kvarteto a Musica aeterna.

Aktuálna ponuka predstavuje 26. a 27. októbra koncerty Slovenskej filharmónie a Slovenského filharmonického zboru, ktorých spoločným programom bude Rómeo a Júlia od H. Berliozu. V piatok 3. novembra sa predstaví Slovenský komorný orchester, ktorý na počesť svojej štyridsiatky uvedie diela H. Purcella, G. F. Händla, A. Corelliho a B. Brittena. O deň neskôr sa na spoločnom koncerte predstavia SF a Bábkohercký súbor Teatro Neline s opusom S. Prokofieva Láska k trom pomarančom a v utorok 7. novembra sa predstaví Musica aeterna s programom, ktorý vyvrcholí Brandenburským koncertom J. S. Bacha.

René Horváth

Šťastný účet PRVEJ KOMUNÁLNEJ BANKY

PRVÁ KOMUNÁLNA BANKA a.s.

Vkladná knižka 9 mesiacov.....**8,7%** p. a.

Vkladná knižka 12 mesiacov.....**8,7%** p. a.

Podrobné informácie Vám ochotne poskytnú pracovníci pobočiek v Bratislave:

Šafárikovo nám. 3, tel.: 07/529 62 733, 529 61 132, 529 61 549
v pracovných dňoch od 8.00 do 17.00 h, vo štvrtok do 13.00 h

Račianska ul. 29, tel.: 07/444 56 840, 444 56 841, 444 56 843
v pracovných dňoch od 8.00 do 18.00 h

Zohorská 1, tel.: 07/654 23 775, 654 23 801, 654 23 780
v pracovných dňoch od 8.00 do 16.00 h, vo štvrtok do 13.00 h

Námestie SNP 30 (OD Dunaj), tel.: 07/544 14 695, 544 14 696,
v pracovných dňoch od 9.30 do 17.00 h, v pondelok od 10.00 do 17.30 h.

www.pkb.sk

Kam za kultúrou?

■ V koncertnom štúdiu Slovenského rozhlasu na Mýtnej ulici 1 bude 7. novembra o 19.00 h v rámci festivalu Bachov rok - Slovensko 2000 podujatie Bach In Jazz and Jazz In Bach. Klavirista Pavol Bodnár upravil niektoré skladby J. S. Bacha do džezovej podoby a naopak džezové skladby do barokovej podoby. Okrem neho vystúpia Mikuláš Škuta (klavír), Dušan Húščava (saxofón, flauta), Csaba Csendes (bicie), Jozef Brisuda (kontrabas), Komorní sólisti Bratislava a Close Harmony Friends.

■ Od 26. októbra do 20. novembra je v Klube 22 na Vavilovovej ulici 22 výstava koláží básnika Ivana Mojíka Obrana jazy.

■ V Galérii Ardan na Lermontovovej ulici 14 výstava Edity a Roberta Žilíkovcov Letokruhy návratov.

■ Od 28. do 31. októbra sú v Divadle GUnaGU v Klube Čierny havran na Bielej ulici 6 štyri premiéry hry V. Klimáčka, K. Vosátka a kolektívu English is easy, Csaba is dead.

■ Ľudia 20. storočia je názov reprezentatívneho výberu 118 fotografií nemeckého autora Augusta Sandera (1876-1964) v Slovenskej národnej galérii na Rázusovom nábreží 2.

■ V Mírbachovom paláci GMB na Františkánskom námestí 11 je do 5. novembra výstava Spoločný menovateľ - inscenované stretnutie prítomnosti s minulosťou.

■ V Divadle Aréna na Viedenskej ceste 10 vystúpi 28. októbra ľubľanské pohybové divadlo Glej s predstavením Tunel.

■ Na prízemí Mírbachovho paláca je do 5. novembra výstava japonského maliara Tatsuhiho Yokoo a slovenského sochára Petra Rollera Kamene z hviezd.

■ V Spoločenskej sále PKO bude 30. októbra o 19.00 h krst CD Spomienka na kamaráta skupiny Kamelot, ako hostia vystúpia P. Lohonka, W. Daněk, V. Martinová, S. Janoušek, P. Jišová, A. Hlaváč a J. S. Lenk.

■ Fotokoláže Jiřího Chmelaře Vrstvy sú do 5. novembra vystavené v Pálffyho paláci GMB na Panskej ulici 19.

■ V Galérii Michalský dvor na Michalskej ulici 3 je do 5. novembra výstava slovenského fotografa Alana Hyžu Fotografie.

■ V Dome kultúry Zrkadlový háj na Rovnianskej ulici 3 sa 28. októbra predstaví Bratislavské divadlo tanca s programom Best of, ktorý zozbiera nedávno veľký úspech na festivale v Edinburghu.

■ Od 26. októbra do 17. novembra je v CC centre na Jiráskovej ulici 3 výstava Ľuba Stacha.

■ Vo Filmovom klube Domu kultúry Ružinov na Ružinovskej ulici 28 sa bude v nedeľu 5. novembra v rámci Filmového klubu premietat americká snímka Štyri izby od režisérova Q. Tarantina, A. Andersa, A. Rockwella a R. Rodriguezu.

Program kultúrnych podujatí v Bratislave prináša...

Metropol

Kúpte v novinových stánkoch.